

وضعیت تهران بعد از جنگ اول

۸ دی ۱۴۰۳ ساعت ۱۶:۰۵

جنگ عمومی پرده‌یی را از برابر روحيات اروپا برچید که جز با این دست قوی برچیدن آن پرده امکان نداشت و بالاخره محقق گشت که ترقیات علمی و صنعتی اروپا همان اندازه که آن مردم را به مادیات نزدیک و علاقه مند کرده از عواطف روحانی و مراحم انسانی دور نموده است

تهران در دوره مشروطه وضعیت بهتری نسبت به سایر شهرهای کشور داشت. از این رو تصور بسیاری بر آن است که این شهر در زمان بحران ۱۲۹۶ وضعیت مناسب‌تری داشته و دامنه بحران در این شهر کم بوده است. اما برخلاف تصور، تران نیز به شدت درگیر بحران نان شد. دولت‌آبادی در باب بحران نان در تهران آورده است:

«دولت‌آبادی وضع تهران را در دوره خاتمه جنگ اول چنین توضیح داده است: «به تهران در سال‌های آخرین، بزرگترین بدبختی که وارد شده، این است که روح حرص و آزی، روح نفاق و شقاقی، روح بدگمانی و بداندیشی شدیدی درکالبد وی حکمفرما شده است و گویی فرشته عاطفت و حقیقت از این شهر پرواز کرده به جای آن اهریمن بی رحمی و نادرستی به صورت وحشتناکی نشسته است. پیش از جنگ عمومی تهران جوان، تمدن اروپا را بالای سر خود مانند آفتاب بلندپایه می‌دید و می‌کوشید دست خود را به دامان آن برساند و تصور می‌کرد صفحه اروپا پر است از عاطفت و مملو است از محبت و مرحمت و بالجمله اروپا را مهد سعادت و انسانیت می‌دانست. جنگ عمومی بطلان این تصورات را مدلل داشت و فهمانید که اروپا هم قطعه‌ای از همین عالم و اروپاییان نیز پرورده‌یی از پروردگان همین آب و خاکند. جنگ عمومی پرده‌یی را از برابر روحيات اروپا برچید که جز با این دست قوی برچیدن آن پرده امکان نداشت و بالاخره محقق گشت که ترقیات علمی و صنعتی اروپا همان اندازه که آن مردم را به مادیات نزدیک و علاقه مند کرده از عواطف روحانی و مراحم انسانی دور نموده است. انعکاس این حقیقت در افکار اقوامی که تمدن اروپا را سرمشق تعالی خود می‌دانستند، بدیهی است چه اثر بدی می‌نماید. پس اگر بگوییم ایران و خصوصاً تهران جوان از بی پرده شدن احوال روحی و مدنی اروپا خود را در پرتاب گمراهی انداخته، باور کردنی است و در اثر این پیش آمد به ضمیمه فقر و فاقه عمومی که روی داده، یک بی‌امانتی و بی‌عاطفتی دیده می‌شود که از پیش ماندنی نداشت است» به واقع از اوایل سال ۱۳۳۲ ق. وضعیت کشور به وخامت بیشتری گرایید، با این که به دلیل بهبود وضع آب و هوا؛ برخلاف سال گذشته که سرما و برف و کولاک امان مردم را بریده بود، قیمت غلات تنزل فاحشی کرد؛ اما از نظر سیاسی و اجتماعی بحران‌ها روز به روز افزایش می‌یافت.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

۲۲۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49946/اول-جنگ-بعد-تهران-وضعیت/49946>